

Կեանք եւ ծառայութիւն ժողովի տեսութիւն աղբիւրները

ՄԱՅԻՍ 2-8

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍԲԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Ա. ԹԱԳԱ-
ԻՈՐԱՅ 27-29

«Դաւիթին պատերազմի ծրագիրը»

դՊ7 3/1 23 ¶17-8

Եհովայի անունը միասի՛ն բարձրացնենք

⁷ Դաւիթ Նորբէն Փղշտացիներուն շրջանը ուղ-
ղուեցաւ՝ 40 քիլոմէթր դէպի արեւմուտք, եւ Գո-
ղիաթի ծննդավայրին՝ Գէթի մէջ ապաստան գը-
տաւ Անքուս թագաւորին քով, թերեւս խորհելով
որ Սաւուդի մտքէն պիտի չանցնէր թէ զինք հոն
փնտոէր: Սակայն շուտով Անքուսի ծառաները
Դաւիթը ճանչցան, ուստի ան «Գէթի թագաւորին
Անքուսին երեսնէն շատ վախցաւ»:—Ա. Թագաւո-
րաց 21:10-12

⁸ Փղշտացիները Դաւիթը ձերբակալեցին: Թերեւս
այս միջոցին էր որ Դաւիթ սրտագին սաղմոսը յօ-
րինեց, որուն մէջ Եհովայի աղաչեց. «Արցունքնե-
րըս քու տիկիդ մէջ դի՛ր»: (Սաղմոս 56:8 եւ մակա-
գրութիւն) Այսպէս ան վստահութիւն յայտնեց թէ
Եհովա իր վիշտը պիտի չմոռնար, այլ՝ սիրալիւ-
րէն զինք պիտի հոգար ու պաշտպանէր: Դա-
ւիթ նաեւ Փղշտացի թագաւորը խաբելու ծրագիր
մը պատրաստեց: Ան ինքզինք «խենթ» ձեւացնե-
լով, Անքուս թագաւոր իր ծառաները յանդիմա-
նեց ու զինք քաղաքէն դուրս վճռեց: Բացորոշ է
որ Եհովա Դաւիթի ռազմավարութիւնը օրհնեց,
եւ ան մահէն դարձեալ հազիւ–հազ փրկուեցաւ:
—Ա. Թագաւորաց 21:13-15

դՊ21.03 4 ¶18

Պատանիներ՛ր, ինչպէ՛ս կրնաք ուրիշներուն
վստահութիւնը շահիլ

⁸ Նկատի առե՛ք ուրիշ դժուարութիւն մը, որ Դա-
ւիթ ունեցաւ: Որպէս թագաւոր օծուելէ եւ եր-
կա՛ր տարիներ անցնելէ ետք, ան պաշտօնա-
պէս Յուդայի թագաւորը եղաւ (Ա. Թագ. 16:13.
Բ. Թագ. 2:3, 4): Այդ տարիներուն ընթացքին,
ի՞նչ բան իրեն օգնեց որ համբերութեամբ սպասէ:
Փոխանակ վիատութեան յանձնուելու, ան կեղ-

րոնացաւ այն բանին վրայ որ կրնար ընել: Օրի-
նակ, մինչ փղշտացիներու շրջանին մէջ որպէս
փախստական կ'ապրէր, Դաւիթ առիթը օգտա-
գործեց, որպէսզի Իսրայէլի թշնամիներուն հետ
կռուի: Այսպիսով, Յուդայի տարածքին սահման-
ները պաշտպանեց (Ա. Թագ. 27:1-12):

it-2 245 ¶16

Սուտ

Ճիշդ է որ Սուրբ Գիրքը կ'ըսէ, թէ սխալ է գէշ նը-
պատակով սուտ խօսիլը, բայց ասիկա ըսել չէ
որ անհատը ստիպուած է ճիշդ տեղեկութիւն-
ներ տալու այնպիսի անհատներու, որոնց չ'իյ-
նար զանոնք գիտնալ: Յիսուս այս խրատը տը-
լաւ. «Սուրբ բանը շունչերուն մի՛ տաք եւ ձեր մար-
գարիտները խոգերուն առջեւ մի՛ ձգեք, որպէս զի
ոտքերնուն տակ չ'կոխկոտեն զանոնք ու դառ-
նան ձեզ պատառն» (Մատ. 7:6): Ասոր համար,
ատեններ երբ հարցում մը կը հարցուէր Յիսու-
սին, ան բոլոր տեղեկութիւնները չէր տար կամ
ուղղակիօրէն չէր պատասխաներ, որպէսզի խըն-
դիրներու առիթ չտար (Մատ. 15:1-6. 21:23-27.
Յովհ. 7:3-10): Լաւ է որ ասիկա մեր միտքը պա-
հենք, երբ կը կարդանք որ Աբրահամ, Իսահակ,
Ռախաբ եւ Եղիսէ սխալ տեղեկութիւններ տը-
լին կամ ամբողջ տեղեկութիւնները չըսին Եհո-
վան չպաշտողներուն (Ծն. 12:10-19. գլ. 20. 26:1-
10. Յես. 2:1-6. Յակ. 2:25. Դ. Թագ. 6:11-23):

Հոգեւոր գոհարներ

w10 1/1 20 ¶15-6

Մեռելները կրնա՞ն օգնել ողջերուն

Սուրբ Գիրքը կ'ըսէ որ երբ անձ մը մեռնի, «իբ-
ր հողը կը դառնայ» եւ «անոր խորհուրդները կը
կորսուին» (Սաղմոս 146:4): Թե՛ Սաւուղը եւ թէ
Սամուէլը գիտէին, որ Աստուած արգիլած էր վը-
հուկներուն հետ գործ ունենալը: Սաւուղ նոյնիսկ
առաջնորդութիւնը առած էր, որ երկիրը մաքրէր
ոգեհարցական բաներէ (Ղեւտացւոց 19:31):

Մէկ հատ մտածէ. եթէ հաւատարիմ Սամուէլ ողջ
ըլլար, ան Աստուծոյ օրէնքը կտրելով վիուկի մը

հետ կապ պիտի պահե՞ր, որպէսզի Սաւուղին հետ խօսէր: Ասկէ զատ, մենք գիտենք որ Աստուած չէր ուզեր Սաւուղին հետ խօսիլ: Լաւ, կըրնա՞յ ըլլալ որ վիռկ մը Ամենակարող Աստուածը ստիպէր, որ Սաւուղին հետ խօսի Սամուէլին միջոցաւ: Ո՛չ: Ուրեմն շատ յստակ է որ այս դէպքին մէջի «Սամուէլ»ը Աստուծոյ հաւատարիմ ծառան չէր: Ասիկա չար ոգի մըն էր՝ դեւ մը, որ կը ձեւացնէր Սամուէլը ըլլալ:

ՄԱՅԻՍ 9-15

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Ա. ԹԱԳԱՒՈՐԱՅ 30-31

«Եհովա Աստուծոյ զօրացիր»

դ.06 8/1 26 ¶12

Եհովայէ վախնալով՝ երջանի՛կ եղիր

¹² Եհովայի հանդէպ Դաւիթի վախը զինք սըխալ գործելէ ետ պահելէն աւելին ըրաւ: Անիկա զինք զօրացուց որ դժուար պարագաներու ներքեւ վճռականօրէն ու խոհեմաբար գործի ընծուի: Մէկ տարի եւ չորս ամիս, Դաւիթ ու իր տղամարդիկը Սաւուղէն փախչելով Փղշտացիներու դաշտավայրի մէկ քաղաքին՝ Սիկելակի մէջ ապաստանեցան: (Ա. Թագաւորաց 27:5-7) Օր մը, տղամարդոց բացակայութեան, ասպատակիչ Ամաղեկացիներ քաղաքը հրոյ ճարակ ըրին եւ բոլոր կիները, երախաները եւ հօտերը գերեվարեցին: Երբ Դաւիթ ու իր մարդիկը վերադարձան ու եղելութիւնը իմացան, սկսան լալ: Ծուռով կսկիծը վերածուեցաւ դառնութեան, եւ Դաւիթի մարդիկը խորհեցան զինք քարկոծել: Վշտացած ըլլալով հանդերձ, Դաւիթ չվիատեցաւ: (Առակաց 24:10) Աստուծոյ հանդէպ իր վախը զինք մըղեց Եհովայի դիմելու, եւ «իր Տէր Աստուծոյ զօրացաւ»: Աստուծոյ օգնութեամբ, Դաւիթն ու իր մարդիկը Ամաղեկացիները հետապնդեցին եւ ամէն բան ազատեցին:—Ա. Թագաւորաց 30:1-20

դ.12 4/1 31 ¶14

Եհովա մեզ կը պահպանէ փրկութեան համար

¹⁴ Դաւիթ իր կեանքին մէջ բազմաթիւ նեղացուցիչ պարագաներ դիմագրաւեց (Ա. Թագ. 30:3-

6): Իր ներշնչեալ խօսքերը կը յայտնեն թէ Եհովան իր զգացումները գիտէր (**Կարդա՛ Սաղմոս 34:18. 56:8**): Աստուած մեր զգացումներն ալ գիտէ: Երբ մեր «սիրտը կոտրած է» կամ «հոգիով խոնարհած» ենք, ան մեզի կը մօտենայ: Ասիկա ինքնին որոշ չափով միսիթարութիւն կու տայ, ինչպէս որ Դաւիթին տուաւ, որ տաղերգեց. «Բու ողորմութիւնովդ պիտի ցնծամ եւ ուրախ ըլլամ. վասն զի իմ թշուառութիւնս տեսար ու իմ տառապանքներս գիտցար» (Սաղ. 31:7): Բայց Եհովան մեր նեղութիւնները նշմարելէն աւելի՛ն կ'ընէ: Միսիթարութիւն եւ քաջալերութիւն տալով՝ ան մեզ կը կազդուրէ: Ասիկա ընելու իր գործածած մէկ կերպն է՝ քրիստոնէական ժողովները:

Հոգեւոր գոհարներ

դ.05 4/1 31 ¶11

Առաջին Թագաւորաց գիրքէն աչքառու կէտեր

30:23, 24. Այս որոշումը, որ Թուոց 31:27-ի վրայ հիմնուած է, ցոյց կու տայ թէ Եհովա կ'արժեւորէ այն անհատները, որոնք զանազան կերպերով ժողովքին կ'աջակցին: Ուստի ինչ որ ալ կ'ընենք, թող 'սրտանց ընենք, որպէս թէ Տէրոջը ու ոչ թէ մարդոց':—Կողոսացիս 3:23

ՄԱՅԻՍ 16-22

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Բ. ԹԱԳԱՒՈՐԱՅ 1-3

«Աղեղ՝ ողբերգէն ի՞նչ կը սորվինք»

դ.00 6/15 13 ¶9

Պատուեցէք ձեր վրայ հեղինակութիւն ունեցողները

⁹ Դաւիթ ընկճուեցա՞ւ իրեն հանդէպ եղած այս վատ վերաբերմունքին համար: «Բռնաւորները կը փնտռեն իմ անձս», աղաղակեց Դաւիթ: (Սաղմոս 54:3) Ան իր սիրտը թափեց Եհովայի առջեւ. «Թշնամիներէս զիս փրկէ՛, ո՛վ իմ Աստուածս. . . . Զօրաւոր մարդիկ իմ վրաս հաւաքուեցան: Ո՛չ թէ մեղքիս ու յանցանքիս համար, ո՛վ Տէր: Մեղք չունեցած ատենս ալ վրաս վազեցին ու պատ-

րաստուեցան. արթնցի՛ր, զիս դիմաւորէ՛ եւ նա-
յէ՛»։ (Սաղմոս 59:1-4) Պատահա՞ծ է որ դուք ալ
այսպէս զգաք. հեղինակաւոր անհատի մը դէմ
յանցանք մը չէք գործած, եւ սակայն ան ձեզ կը
նեղէ։ Դաւիթ՝ Սաւուղի հանդէպ յարգանք ցոյց
տալու մէջ չթերացաւ։ Սաւուղի մահուան վրայ
փոխանակ ցնծալու, Դաւիթ ողբ մը գրեց. «Սա-
ւուղ ու Յովնաթան իրենց կենդանութեան ատե-
նը շատ սիրելի ու հաճելի . . . Արծիւներէն աւե-
լի թէթեւաշարժ ու առիւծներէն աւելի զօրաւոր
էին։ Ո՛վ Իսրայէլի աղջիկներ, լացէ՛ք Սաւուղին
համար»։ (Բ. Թագաւորաց 1:23, 24) Եհովայի օծ-
եալին հանդէպ անկեղծ յարգանքի ի՛նչ գեղեցիկ
օրինակ մը, հակառակ անոր որ Դաւիթ զուր տեղ
տառապեցաւ Սաւուղի երեսէն։

դ.12 4/1 16 ¶18

Դաւանութիւն. Ժամանակներու չարագու- շակ նշան

⁸ Աստուածաշունչը նաեւ կը նկարագրէ բազմա-
թիւ հաւատարիմ անհատներ։ Անոնցմէ երկուքը
նկատի առնենք, եւ տեսնենք թէ անոնցմէ ի՛նչ
կրնանք սորվիլ. սկսինք անհատով մը՝ որ Դաւի-
թին հաւատարիմ էր։ Յովնաթան՝ Սաւուղ թա-
գաւորին երիցագոյն որդին՝ հաւանաբար Իսրա-
յէլի գահաժառանգը պիտի ըլլար։ Սակայն, Եհո-
վա Դաւիթը ընտրեց որպէս Իսրայէլի յաջորդ
թագաւոր։ Յովնաթան Աստուծոյ որոշումը յար-
գեց եւ նախանձելով Դաւիթը մրցակից չնկա-
տեց։ Փոխարէն, իր «սիրտը Դաւիթին սրտին հետ
կապուեցաւ» եւ անոր հաւատարմութիւն խոս-
տացաւ։ Ան նոյնիսկ Դաւիթին տուաւ իր հան-
դերձները, սուրը, աղեղը եւ գօտին, այսպէս թա-
գաւորական պատիւ տալով անոր (Ա. Թագ. 18:
1-4)։ Յովնաթան իր ամէն կարելին ըրաւ, որ
‘Դաւիթի ձեռքը զօրացնէ’, այն աստիճան որ
իր կեանքը վտանգեց Դաւիթը պաշտպանելու
համար Սաւուղի առջեւ։ Ան հաւատարմաբար
Դաւիթի ըսաւ. «Դուն Իսրայէլի վրայ թագաւոր
պիտի ըլլաս ու ես քու երկրորդդ պիտի ըլլամ»
(Ա. Թագ. 20:30-34. 23:16, 17)։ Զարմանալի չէ որ
Յովնաթանի մահէն ետք, Դաւիթ յուզիչ սգերգով
իր վիշտը եւ անոր հանդէպ իր սէրը արտայայ-
տեց (Բ. Թագ. 1:17, 26)։

Հոգեւոր գոհարներ

it-1 369 ¶2

Եղբայր

Ատեններ, իրարու եղբայր կը սեպուին անոնք,
որոնք որոշ պատճառով մը միացած են եւ նման
նպատակներ ունին։ Դաւիթ գրեց. «Ահա ո՛րչափ
բարի ու ո՛րչափ վայելուչ է որ եղբայրները իրա-
րու հետ միաբանութեամբ բնակին» (Սաղ. 133:1)։
Ան յստակ դարձուց որ միայն արեան կապը չէ
որ մարմնաւոր եղբայրներուն միջեւ խաղաղու-
թիւն եւ միութիւն կը ստեղծէ։ Ան Յովնաթանը եղ-
բայր կոչեց, քանի որ իր եւ Յովնաթանին մի-
ջեւ սէր ու գուրգուրանք կար եւ երկուքը իրար-
մով սրտանց հետաքրքրուած էին (Բ. Թագ. 1:26)։
Ասկէ զատ, նման բնաւորութիւններ եւ յատկու-
թիւններ ունեցողները իրարու եղբայր կը սեպուին
(Առ. 18:9)։

ՄԱՅԻՍ 23-29

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍԲԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Բ. ԹԱԳԱ- ԻՈՐԱՅ 4-6

«Զանք թափէ որ Եհովան չնեղացնես»

դ.05 6/1 29 ¶17

Երկրորդ. Թագաւորաց գիրքէն աչքառու կէ- տեր

6:1-7. Թէեւ Դաւիթ բարի նպատակ ունէր, բայց
տապանակը սաշլով փոխադրելու իր փորձը Աս-
տուծոյ հրամանին հակառակ էր, եւ այս պատ-
ճառով ձախողեցաւ։ (Ելից 25:13, 14. Թուոց 4:
15, 19. 7:7-9) Տապանակը բռնելու Ոգայի արար-
քըն ալ ցոյց կու տայ թէ լաւ դիտաւորութիւննե-
րը Աստուծոյ պահանջները չեն փոխեր։

դ.05 2/1 31 ¶20

Եհովա միշտ արդարութեամբ կը վարուի

²⁰ Մի՛ մոռնար թէ Ոգա Օրէնքին քաջածանօթ էր։
Տապանակը Եհովայի ներկայութեան առնչուած
էր։ Օրէնքը նշած էր թէ հեղինակութիւն չունեցող-
ները անոր պէտք չէր դաչէին, յստակօրէն ազ-
դարարելով թէ անհնազանդ գտնուողները մահ-
ուան պատիժին պիտի ենթարկուէին։ (Թուոց 4:
18-20. 7:89) Հետեւաբար, այս սրբազան արկղին

փոխադրութիւնը թերեւի առնուելիք պարտականութիւն մը չէր: Ակներեւորէն Ոգա Ղեւտացի էր (թեւեալ ո՛չ քահանայ), ուստի Օրէնքին քաջածանօթ ըլլալու էր: Աւելին, տարիներ առաջ Տապանակը իր հօր տունը փոխադրուած էր, որպէսզի պահպանուէր: (Ա. Թագաւորաց 6:20–7:1) Անիկա հոն մնացած էր շուրջ 70 տարի, մինչեւ որ Դաւիթ ուզէր զայն փոխադրել: Ուրեմն, իր մանկութենէն ի վեր, Ոգա հաւանաբար Տապանակին վերաբերեալ օրէնքներուն քաջատեղեակ էր:

դՕ5 2/1 31 ¶21

Եհովա միշտ արդարութեամբ կը վարուի

²¹ Ինչպէս նախապէս յիշուեցաւ, Եհովա կրնայ սիրտերը կարդալ: Որովհետեւ իր Խօսքը Ոգայի արարքը «թերացում» կը կոչէ, թերեւս Եհովա անձնասէր շարժադիւր մը նկատած է, որ արձանագրութեան մէջ մասնաշատուկ կերպով չէ յայտնուած: Կարելի՞ է որ Ոգա յաւակնոտ անձ մըն էր, որ իր սահմանէն անդին կ'երթար: (Առակաց 11:2) Կրնա՞յ ըլլալ որ Տապանակը իր ընտանիքին մօտ պահպանուելէ ետք, զայն հանրապէս առաջնորդելը զինք հպարտութեամբ լեցուց: (Առակաց 8:13) Արդեօք Ոգա հաւատքով այնքան տկա՞ր էր, որ խորհեցաւ թէ Եհովա չէր կրնար Իր ներկայութիւնը խորհրդանշող սրբազան արկղը կայուն պահել: Ի՞նչ որ ալ ըլլար պարագան, կրնանք վստահ ըլլալ թէ Եհովա արդարութեամբ վարուեցաւ: Ան հաւանաբար Ոգայի սիրտին մէջ բան մը տեսաւ, որ պատճառ եղաւ որ արագօրէն դատաստան գործադրէ:—Առակաց 21:2

Հոգեւոր գոհարներ

աճ6 4/1 29 ¶1

Հոգեւոր Եհովային յանձնէ

Դաւիթ պէտք էր պատահածին պատասխանատուութիւնը շալկէր: Իր հակազդած կերպը կը ցուցնէ որ նոյնիսկ անոնք, որոնք Եհովային հետ լաւ փոխյարաբերութիւն ունին, թերեւս ատեններ սխալ կերպով հակազդեն երբ դժուարութիւններ ունենան: Օրինակ՝ Դաւիթ նախ ջղայնացաւ եւ ետքը վախցաւ (Բ. Թագաւորաց 6:8, 9): Մեզի հետ ալ կրնա՞յ նոյնը պատահիլ: Կրնա՞յ

ըլլալ որ Եհովային ուղղութիւններուն չհետեւելնուս պատճառով խնդիրներ ունենանք, եւ յանցանքը Եհովային վրայ նետենք (Առակաց 19:3):

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱՎԱՅԵԼ ԱՊՐԵԼԱԿԵՐՊ

Քաղաքային խոռոչութեան պատրա՞ստ ես

յր 125-126 ¶23-24

Ամէն օր կը հարցնե՞ս. «Ո՞ր է Եհովան»

²³ Աղօթքով Եհովային ուղղութիւնը անկեղծօրէն խնդրելէ զատ, պէտք է շարունակենք անձնական ուսումնասիրութիւն ընել, քանի որ աստիկա շատ կարեւոր է որ Եհովային կամքը գիտնանք: Այսօր մենք ունինք բան մը, որ Երեմիան չունէր. ամբողջ Սուրբ Գիրքը: Ճիշդ ինչպէս որ Երեմիան խորունկ պրպտումներ ըրաւ, որպէսզի ճշգրիտ գրութիւններ գրէ, դուն ալ կրնաս Աստուծոյ Խօսքին մէջ Աստուծոյ առաջնորդութիւնը փնտռել, հարցնելով՝ «Ո՞ր է Եհովան»: Երբ Եհովային կամքը փնտռես, իրեն վստահած կ'ըլլաս եւ վստահաբար՝ ջուրերու քով տնկուած ծառի պէս պիտի ըլլաս, որ իր արմատները գետի քով կ'երկնցնէ՝ (Կարդա՛ Երեմիա 17:5-8):

²⁴ Մինչ Սուրբ Գիրքը կը կարդաս եւ աստիկա վրայ կը խոկաս, փորձէ ըմբռնել թէ Եհովան ինչպէ՞ս կ'ուզէ որ վարուիս որոշ պարագաներու մէջ: Կրնաս փնտռել սկզբունքներ, որ կ'ուզես յիշել եւ գործադրել: Մինչ Աստուծոյ Խօսքին մէջ կը կարդաս պատմութիւններ, պատուիրաններ, սկզբունքներ եւ իմաստուն խօսքեր, մտածէ թէ ատոնք ինչպէ՞ս պէտք է ազդեն ամէնօրեայ որոշումներուդ: Երբ կը հարցնես «Ո՞ր է Եհովան», Եհովան կրնայ իր գրաւոր Խօսքին միջոցաւ քեզի ցուցնել, որ ինչպէ՞ս կրնաս վարուիլ նոյնիսկ ամէնէն գէշ պարագաներուն մէջ:

ց17.5 3-7

Կեանք ազատող քայլեր՝ երբ աղէտ պատահի

«Շատ բարձր պայթում մը եղաւ եւ քիչ մնաց որ գետին փռուէի: Մուխ սկսաւ մտնել պատերուն բացութիւններէն ներս, որոնք օդափոխութեան համար շինուած էին, եւ մեր գրասենեակը սկսաւ կրակ առնել» (Ճոշուա):

Երկրաշարժ... ռկորամրրիկ... ահաբեկչական
յարձակում... դպրոցին մեջ կրակոցներ: Ծատ
անգամ այսպիսի արտաշայտութիւններ կը տես-
նենք լուրերուն մէջ: Անշուշտ, աղէտի մը մասին
կարդա՛լը բան մըն է, եւ ատիկա ապրիլը՝ ուրիշ
բան մը: Լաւ, ի՞նչ կրնաս ընել աղէտի մը *առաջ*,
ատոր *ընթացքին* եւ ատկէ *ետք*, որպէսզի ատկէ
ազատիս:

ԿՐՆԱՍ ԱՂԷՏԷՆ ԱՌԱՋ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԿԼ

ԱՂԷՏԸ ռեւէ մէկուն կրնայ պատահիլ: Եթէ կ'ու-
զես ատկէ ազատիլ, ամէնէն կարեւոր բանը որ
կրնաս ընել՝ պատրաստուիլն է: Լաւ, ինչպէ՞ս
կրնաս պատրաստուիլ:

• **Միտքդ պատրաստէ:** Ընդունէ որ ռեւէ մէկուն
հետ կրնայ աղէտ պատահիլ, նոյնիսկ՝ քու եւ
քու սիրելիներուդ հետ: Աղէտէն *ետք* պատրաս-
տուիլը օգուտ մը չունի:

• **Նկատի առ որ ի՛նչ աղէտներ կրնան պա-
տահիլ** շրջանիդ մէջ: Տես թէ ի՛նչ ապահով տե-
ղեր կան, ուր կրնաս փախչիլ: Տանդ կառոյցը եւ
ապրած տեղդ բաւարար չափով ապահով ե՞ն:
Ճարին նայէ այն բաներուն, որոնք կրնան կը-
րակ պատճառել: Ծուխ յայտնող սարքեր (smoke
detectors) դիր տանդ մէջ եւ ատոնց մարտկոց-
ները (Batteries) փոխէ առնուազն տարին մէկ ան-
գամ:

• **Պէտքերդ կանխաւ ապահովէ:** Երբ աղէտ մը
պատահի, կրնայ ըլլալ որ ելեկտրականութիւնը,
ջուրը, հեռաձայնները կամ փոխադրութեան մի-
ջոցները ընդհատուին: Եթէ ինքնաշարժ ունիս,
գոնէ յիշուս առ հարիւր պենզին թող ըլլայ մե-
ջը: Միշտ տունիդ մէջ ունեցիր ուտելիք, ջուր
եւ անակնկալ պարագաներու համար պաշտօնական
մը: Տե՛ս «Պէտք եղած բաները ապահովա՞ծ ես»
շրջանակը:

• **Եղբայրներուն թիւերը ունեցիր,** թէ՛ մօտիկ
եղողներունը եւ թէ հեռու եղողներունը:

• **Փախչելու ծրագիր մը ունեցիր եւ փորձ ըրէ:**
Ծէնքիդ ելքերը միտքդ պահէ եւ տես թէ զաւակ-
ներուդ դպրոցը ի՛նչ ծրագիր դրած է աղէտներու
նկատմամբ: Ընտանեօք որոշեցէք որ աղէտի մը
պարագային ո՛ւր պիտի հաւաքուիք,– ինչպէս՝
դպրոցը կամ գործատեղը,– տեղերէն մէկը մօտիկ

թող ըլլայ, իսկ միւսը՝ հեռու: Կառավարութիւննե-
րը կ'ըսեն, որ պետք է ընտանեօք փորձ ընէք այդ
տեղերը քալելով երթալու:

• **Ծրագրէ ուրիշներուն օգնել,** մէջը ըլլալով ծե-
րերը եւ անկարողները:

ԿՐՆԱՍ ԱՂԷՏԷՆ ԸՆԹԱՅՔԻՆ ՇՈՒՏՈՎ ՔԱՅ- ԼԵՐ ԱՌՆԵԼ

Նախապէս յիշուած ճոշուան կ'ըսէ. «Երբ գրա-
սենեակս կրակ առաւ, մարդիկ իրար անցնելու
տեղ սկսան կամաց–կամաց շարժիլ: Կարգ մը
մարդիկ իրենց համակարգիչը գոցեցին եւ ուրիշ-
ներ իրենց ջուրի շիշը լեցուցին: Մարդ մը ըսաւ.
'Թերեւս պետք է սպասենք'»: Հակառակ անոր որ
ուրիշներ երկու միտքի վրայ էին, բայց ճոշուան
այսպէս պոռաց. «Պէտք է *հի՛մա* հոսկէ դուրս ել-
լենք»: Երբ ասիկա ըսաւ, իր գործակիցները իր
ետեւէն երթալով սկսան աստիճաններէն վար իջ-
նել: Լման ժամանակը ճոշուան միւսներուն կ'ը-
սէր. «Եթէ մէկը իյնայ, շուտով շալկեցէք եւ շա-
րունակեցէք քալել: Բոլորս պիտի ազատինք»:

• **Երբ տեղ մը կրակ առնէ:** Գետին ծռելով շու-
տով գնա՛ ամէնէն մօտ ելքը: Ծուխը չի ձգեր որ
տեսնես, եւ շատ անգամ մարդիկ հրդեհի ատեն
կը մահանան, քանի որ ծուխը կը շնչեն: Անձնա-
կան ապրանքներդ առնելու մի՛ նայիր: Ատեններ
մեռնիլը կամ ազատիլը քանի մը երկվայրկեանի
հարց է:

• **Երբ երկրաշարժ ըլլայ:** Տոկուն կահկարասիներ-
ու կամ ներքին պատի մը տակը մտիր: Հագիւ որ
առիթ ունենաս, դուրս ել եւ շէնքերէ հեռու մը-
նա՛, քանի որ նորէն երկրաշարժ կրնայ ըլլալ:
Եթէ կրնաս՝ ուրիշները ազատէ, քանի որ ժամեր
կ'առնէ որ մարդուած անձեր հասնին մարդիկը
ազատելու:

• **Երբ ցունամի ըլլայ:** Երբ ջուրը ծովեզերքէն
քաշուի, *շուտով* աւելի բարձր տեղ մը ել: Ակնկա-
լէ որ աւելի մեծ եւ աւելի շատ ալիքներ գան:

• **Երբ փոթորկահով (tornado) կամ ոլորամըր-
րիկ ըլլայ (hurricane):** Ծուտով փոթորիկէ պաշտ-
պանուած տեղ մը վազէ:

• **Երբ հեղեղ ըլլայ:** Զուր լեցուած շէնքերէն հե-
ռու մնա՛: Մի՛ փորձեր ջուրին մէջէն անցնիլ կամ
քշել: Զուրին մէջ կրնայ ըլլալ կոյուղիի ջուր,

քանդուած բաներու կտորներ, փոսեր եւ ելեկտրական թելեր:

• **Գիտէի՞ր:** 0.6 մետր ջուրը կրնայ ինքնաշարժ մը առնել–տանիլ: Ընդհանրապէս հեղեղներու ատեն մարդիկ կը մեռնին, քանի որ կը փորձեն վազող ջուրին մէջ քշել:

• **Եթէ կառավարութիւնը ըսէ որ բոլորը պէտք է ուրիշ տեղ երթան,** շուտով ձգէ–գնա՛: Ծանօթներուդ լուր տուր ուր կ'երթաս, թէ ոչ *անոնց* կեանքը կրնայ վտանգի տակ ըլլալ, եթէ փորձեն քեզ գտնել:

• **Գիտէի՞ր:** Թերեւս միայն կարելի ըլլայ, որ մէսընով կապ պահես ուրիշներու հետ, քան՝ հեռաձայնելով:

• **Եթէ կառավարութիւնը ըսէ որ պէտք է տունը մնաք,** տունը մնա՛: Եթէ դուրսը քիմիական, կենսաբանական կամ կորիզային արկած մը կամ յարձակում մը ըլլայ, ներսը մնա՛, օդափոխութեան սիստեմը մարէ եւ բոլոր դուռերն ու պատուհանները եւ աստոնց բոլոր ծակերը գոցէ: Եթէ կորիզային դէպք մը ըլլայ, շէնքիդ ամէնէն վարի մասը գնա՛, որպէսզի կրցածիդ չափ չենթարկուիս ճառագայթներուն: Մտիկ ըրէ հեռատեսիլի կամ ռատիոյի լուրերուն: Ներսը մնա՛ մինչեւ որ կառավարութիւնը ըսէ, որ այլեւս վտանգ չկայ:

ԿՐՆԱՍ ԱՂԵՏԷՆ ԵՏՔ ԱՊԱՆՈՎ ՄՆԱԼ

Հիւանդութիւններէ եւ վտանգներէ հեռու մնալու համար. . .

• **Ծանօթներու հետ մնա՛,**– եթէ կարելիութիւնը կայ,– քան թէ գաղթակայան մը:

• **Ապրած տեղդ մաքուր պահէ:**

• **Ինքզինքդ պաշտպանելու գործիքներ հագիր,** երբ քանդուած բաները մէջտեղէն կը վերցընես: Եթէ կարելիութիւնը կայ, ձեռնոցներ դիր, տոկուն կօշիկներ հագիր, ամուր գլխարկ մը դիր եւ փոշիի յատուկ դիմակ դիր: Ուշադիր եղիր ելեկտրական թելերէն եւ ածուխ դարձած ապրանքներէ, որոնք տակաւին տաք են:

• **Կրցածիդ չափ ուրփինդ պահէ:** Զաւակներդ պէտք է տեսնեն որ դուն հանդարտ եւ դրական ես: Ընտանեօք դպրոցական պարտականութիւնները ըրէք, խաղցէք եւ հոգեւոր բաներ ըրէք: Խելքդ–միտքդ լուրերուն վրայ թող չըլլայ եւ նեղու-

թիւնդ ընտանիքիդ վրայ մի՛ պարպեր: Ուրիշներուն օգնէ եւ անոնց քեզի տուած օգնութիւնը ընդունէ:

• **Ընդունէ որ աղէտին պատճառով անպայման բաներ պիտի կորսնցնես:** Կառավարութիւնները միայն կ'օգնեն, որ մարդիկ ազատին եւ կարենան իրենց կեանքը շարունակել, ոչ թէ կ'օգնեն որ բոլոր կորսնցուցածներդ ետ ապահովես: Մենք պարզապէս մաքուր ջուրի, ուտելիքի, հագուելիքի եւ օդի վիճակէն պաշտպանուելու պէտք ունինք որ ապրինք:

• **Եթէ զգացական գետնի վրայ վնասուած ես, բան մը ըրէ:** Ծառ անգամ, երբ աղէտէ մը ետք ինքզինքիդ գաս, կ'անդրադառնաս որ զգացական գետնի վրայ վնասուած ես: Օրինակ, կըրնաս շատ մտահոգ կամ ընկճուած զգալ, տրամադրութիւնդ կրնայ մէյ մը բարձր եւ մէյ մը ցած ըլլալ, կամ կրնաս դժուարութիւն ունենալ մտածելու, աշխատելու եւ պառկելու: Այս պարագային, կրնաս սիրտդ պարպել հոգատար բարեկամներուդ:

Ճոշուան ազատեցաւ երբ իր գործատեղը կրակ առաւ, բայց իր գործակիցներէն շատեր չազատեցան: Երէցները եւ մասնագէտներ իրեն օգնեցին, որ իր ցնցումէն դուրս ելլէ: Ճոշուան կ'ըսէ. «Անոնք ինծի վստահեցուցին որ շատ բնական է տխուր զգամ եւ թէ ժամանակի ընթացքին ատիկա պիտի թերեւնայ եւ պիտի լաւանամ: Վեց ամիս ետք սկսայ աւելի քիչ գէշ երազներ ունենալ, բայց ուրիշ բաներ աւելի ժամանակ առին հետս»:

Աղէտները մեր արդարութեան զգացումը մէջտեղ կը հանեն: Երբ աղէտ մը պատահի, կարգ մը մարդիկ Աստուած յանցաւոր կը հանեն: Իսկ ուրիշներ իրենց յանցաւոր կը զգան Ճոշուային պէս: Ան կ'ըսէ. «Մինչեւ հիմա կը մտածեմ որ արդեօք կրնայի՞ աւելի մարդիկ ազատել: Խիղճս կը հանգստացնէ այն գաղափարը, որ Աստուած մօտ ատենէն արդարութիւն պիտի բերէ ամբողջ երկրին վրայ եւ բոլոր գէշ բաները պիտի վերցնէ: Մինչեւ այդ օրը գայ, ես արժէքը գիտեմ ամէն մէկ օրուան որ կ'ապրիմ եւ ամէն կարելիս կ'ընեմ որ ապահով ըլլամ»:

Այն կազմակերպությունները, որոնք աղէտի վերաբերեալ կարգադրութիւններ կ'ընեն, ընտանիքները կը քաջալերեն որ պէտք եղած ապրանքները ապահովեն իրենց տան մէջ եւ զանոնք ամէն տարի նորոգեն: Անշուշտ, պէտքերը կը տարբերին տեղէ-տեղ եւ պարագայէ-պարագայ: Ասոր համար, տեղական կազմակերպութիւններէն տեղեկացիր, որ քու շրջանիդ մէջ ի՞նչ բաներ պէտք է ապահովես:

Նախընտրելի է անձ գլուխ *առնուազն* 11 լիդր ջուր ապահովես, ինչպէս նաեւ՝ պատրաստ ուտելիքներ երեք օրուան համար, որոնք չեն աւըրուիր:

Ասոնցմէ զատ, կարգ մը ընտանիքներ անակնկալ պարագաներու համար պաշտասկներ պատրաստած են, որոնց մէջ կան հետեւեալները. ■ Անակնկալ պարագաներու յատուկ ծածկուելիքներ, տաք պահող հագուստներ եւ տոկուն կօշիկներ

■ Ելեկտրական լամբ (*փիլ*), ռատիօ եւ աւելորդ մարտկոցներ (Batteries)

■ Նախնական դարմանումի տուփ եւ սուլիչ՝ օգնութիւն ուզելու համար

■ Ուտելու համար աման, դգալ, պատառաքաղ, տուփ բանալիք, գրպանի չափով գործիքներ եւ ջուր չծծող լուցկի

■ Փռչիի դիմակներ, ջուր չծծող փակցնելիք եւ փլասթիք ծածկոց՝ իբր վրան գործածելու համար

■ Ակոսայի վրձիններ, օճառ, անձեռոցներ եւ արտաքնոցի թուղթ

■ Պզտիկներու, տարեցներու եւ անկարողներու համար յատուկ ապրանքներ:

■ Ջուր չծծող տոպրակ մը, ուր դրուած են դեղեր, դեղագիրներու օրինակներ եւ ուրիշ կարեւոր թուղթեր

■ Կարելոր անհատներու թիւերը, ձեր շրջանին քարտէսը եւ տեղեկութիւններ՝ ո՛ր կաւաքուելու նկատմամբ

■ Վարկաքարտեր (Credit cards) եւ դրամ

■ Տունին եւ ինքնաշարժին աւելորդ բանալիները

■ Թուղթ, մատիտներ, գիրքեր եւ պզտիկներու համար խաղեր

■ Սուրբ Գիրք

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Բ. ԹԱԳԱԻՈՐԱՑ 7-8

«Եհովան ուխտ մը կ'ընէ Դաւիթին հետ»

աՊՕ 4/1 20 ՊՅ

‘Քու թագաւորութիւնդ ապահով պիտի ըլլայ’

Դաւիթին սրտանց փափաքը շատ կ'ազդէ Եհովային: Ասոր համար եւ մարգարէութիւններուն համաձայն՝ Եհովան ուխտ մը կ'ընէ Դաւիթին հետ, որ Դաւիթին սերունդէն մէկը յաւիտեան պիտի թագաւորէ: Նաթան մարգարէն Աստուծոյ խոստումը կ'ըսէ Դաւիթին. «Քու տունդ ու թագաւորութիւնդ քու առջեւդ յաւիտեան ապահով պիտի ըլլան, քու աթոռդ յաւիտեան հաստատ պիտի մնայ» (Բ. Թագ. 7:16): Ո՞վ է այն անձը որ յաւիտեան պիտի թագաւորէ (Սաղմոս 89:20, 29, 34-36):

աՊՕ 4/1 20 ՊՅ

‘Քու թագաւորութիւնդ ապահով պիտի ըլլայ’

Նազովրեցի Յիսուսը Դաւիթին սերունդէն էր: Երբ իրեշտակ մը Մարիամին կը յայտնէր, որ Յիսուս պիտի ծնի, ըսաւ. «Տէր Աստուած անոր պիտի տայ իր հօրը Դաւիթին աթոռը ու Յակոբին տանը վրայ յաւիտեան պիտի թագաւորէ: Անոր թագաւորութիւնը վերջ պիտի չունենայ» (Ղուկաս 1:32, 33): Ուրեմն Դաւիթին հետ ըրած Աստուծոյ ուխտը կատարուեցաւ Յիսուս Քրիստոսին միջոցաւ: Այսպիսով, Յիսուս կ'իշխէ Աստուծո՛յ ըրած խոստումին հիման վրայ եւ իրաւունքը ունի յաւիտեան իշխելու: Միշտ յիշենք որ Աստուծոյ խոստումները միշտ կը կատարուին (Եսայի 55:10, 11):

դՊԿ 10/15 10 ՊՅ

Թագաւորութեան հանդէպ անխախտ հաւատք ունեցիր

¹⁴ Նկատէ թէ Եհովան **Դաւիթեան ուխտին** միջոցաւ ի՞նչ խոստացաւ իսրայէլացի Դաւիթ թագաւորին (**կարդա՛ր Բ. Թագաւորաց 7:12, 16**): Եհովան այս ուխտը ըրաւ մինչ Դաւիթ Երուսաղէմի մէջ կ'իշխէր, խոստանալով որ Մեսիան անոր շառաւիղէն պիտի գար (Ղուկ. 1:

30-33): Այսպէս, Եհովան Մեսիային նախահայրերուն մասին աւելի մասնաշատուկ տեղեկութիւն տուաւ եւ հաստատեց թէ Դաւիթէն սերած այս անհատը «իրաւունք» պիտի ունենար Մեսիական Թագաւորութեան Թագաւորը ըլլալու (Եզեկ. 21: 25-27): Յիսուսի միջոցաւ, Դաւիթի թագաւորութիւնը «յաւիտեան պիտի հաստատուի»: Արդարեւ Դաւիթի սերունդը «յաւիտեան պիտի մնայ ու անոր այօռը. . . արեգակին չափ» (Սաղ. 89:34-37): Այո, Մեսիային իշխանութիւնը բնա՛ւ փութութիւն պիտի չտեսնէ, եւ անոր իրազործումները յաւիտեան պիտի մնան:

Հոգեւոր գոհարներ

it-2 206 ¶12

Վերջին օրերը

Բաղաամին մարգարէութիւնը: Առաջ որ իսրայէլացիները Աւետեաց երկիրը մտնեն, Բաղաամ մարգարէն Մովսէի Բաղակ թագաւորին ըսաւ. «Եկո՛ւր, քեզի հասկցնեմ թէ այս ժողովուրդը [իսրայէլ] վերջին օրերը ի՞նչ պիտի ընէ քու ժողովուրդիդ. . . Յակոբէն աստղ մը պիտի ծագի ու Իսրայէլէն իշխանութեան գաւազան մը պիտի ելլէ ու Մովսէի իշխանները պիտի զարնէ ու Սէթի բոլոր որդիները բնաջինջ պիտի ընէ» (Թւ. 24: 14-17): Այս մարգարէութեան առաջին կատարումին մէջ, «աստղ»ը Դաւիթ թագաւորն էր, որ մովսէացիներուն յաղթեց (Բ. Թագ. 8:2): Ուրեմն յստակ է որ «վերջին օրերը» սկսան երբ Դաւիթ թագաւոր եղաւ: Իսկ քանի որ Դաւիթ կը նախապատկերացնէ Յիսուսը որպէս մեսիական Թագաւոր, այս մարգարէութիւնը նաեւ պիտի կատարուի Յիսուսին միջոցաւ, երբ իր թշնամիներուն պիտի յաղթէ (Եսա. 9:7. Սաղ. 2:8, 9):

ՅՈՒՆԻՍ 6-12

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍԲԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Բ. ԹԱԳԱ-
ԻՈՐԱՅ 9-10

«Դաւիթ հաւատարիմ սէր ցուցուց»

դ06 7/1 30 ¶16

Երջանկութիւն կրնա՛ս գտնել

Դաւիթ գրեց. «Երանի՛ անոր՝ որ չքաւորին

ուշադրութիւն կը դարձնէ. ձախորդութեան ժամանակ Տէրը պիտի ազատէ զինք: Տէրը պիտի պահպանէ եւ ողջ պահէ զինք. երանելի պիտի ըլլայ»: (Սաղմոս 41:1, 2, ԱՎ) Այս մարգին մէջ Դաւիթ օրինակ հանդիսացաւ, Յովնաթանի կաղ որդիին՝ Մեմփիբոսթէի հանդէպ սիրաւոր նկատառութիւն ցուցաբերելով:—Բ. Թագաւորաց 9:1-13

դ05 6/1 29 ¶11

Երկրորդ Թագաւորաց գիրքէն աչքառու կէտեր

9:1, 6, 7. Դաւիթ իր խոստումը պահեց: Մենք ալ պէտք է ջանանք մեր խօսքը չարգել:

դ02 3/1 7 ¶10

Անոնք մարմնի փուշի հետ գլուխ ելան

10 Քանի մը տարի ետք, Յովնաթանի հանդէպ իր մեծ սիրոյն պատճառաւ, Դաւիթ Թագաւոր Մեմփիբոսթէին հանդէպ ողորմութիւն ցուցաբերեց: Դաւիթ Սաւուղի բոլոր արտերը անոր վերադարձուց եւ Սաւուղի ծառան՝ Սիբան այս արտերուն տնտես նշանակեց: Դաւիթ նաեւ ըսաւ Մեմփիբոսթէի. «Դուն միշտ իմ սեղանս հաց պիտի ուտես»: (Բ. Թագաւորաց 9:6-10) Անկասկած Դաւիթի ողորմութիւնը Մեմփիբոսթէն միսիթարեց եւ իր անկարողութեան վիշտը թեթեւցնելու նպաստեց: Ի՞նչ ընտիր դաս մը: Մենք ալ մարմնի փուշի մը դէմ մաքառողներուն հանդէպ ազնուութիւն պէտք է ցուցաբերենք:

Հոգեւոր գոհարներ

it-1 266

Մօրուք

Անցեալին, արեւելքի մէջ ապրող շատ մը ժողովուրդներու քով, մէջը ըլլալով՝ իսրայէլացիները, մօրուքը տղամարդու արժանապատուութեան նշան էր: Աստուծոյ օրէնքը կ'արգիլէր կտրել «գլուխներուն եզերքի մագերը» (այն մագերը որոնք ականջին ու աչքին միջեւ կ'ըլլային) եւ մօրուքին եզերքը (Դեւ. 19:27. 21:5): Ինչո՞ւ: Անկասկած քանի որ ասիկա կրօնական սովորութիւն մըն էր կարգ մը հեթանոսներու քով:

**ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍԲԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Բ. ԹԱԳԱ-
ԻՈՐԱՅ 11-12**

**«Մի՛ ձգեր որ սխալ ցանկութիւնները վրադ
իշխեն»**

դ.21.06 17 ¶10

Կրնա՛ս Սատանայի թակարդներէն ազատիլ

¹⁰ Ազահութիւնը պատճառ դարձաւ որ Դաւիթ թագաւոր մոռնայ այն ինչ որ Եհովան իրեն տը-
լած էր, մէջը ըլլալով՝ հարստութիւն, երեւելի
դիրք եւ իր թշնամիներէն շատերու վրայ յաղթա-
նակ: Դաւիթ գնահատութեամբ կ'ընդունէր, որ
Եհովայի պարգեւները «համրանքէն աւելի շատ
են» (Սաղ. 40:5): Բայց որոշ մէկ հանգրուանի, ան
մոռցաւ ի՛նչ որ Եհովան իրեն տուած էր: Ատիկա
իր աչքին քիչ երեւցաւ եւ աւելին ուզեց: Թէեւ քա-
նի մը կիներ ունէր, սկսաւ իր սրտին մէջ ուրիշ
տղամարդու մը կնոջ ցանկալ: Այդ կինը Բերսա-
բէն էր, իսկ անոր ամուսինը՝ քեսացի Ուրիան:
Դաւիթ անձնասիրաբար Բերսաբէին հետ սեռա-
յին յարաբերութիւն ունեցաւ. եւ Բերսաբէն յղի
մնաց: Չի բաւեր որ շնութիւն ըրաւ, Դաւիթ նաեւ
ծրագրեց որ Ուրիան սպանուի (Բ. Թագ. 11:2-
15): Դաւիթին խելքը ո՛ր էր: Ամէն խելքովը կը
կարծէր թէ Եհովան չի՞ տեսներ: Թէեւ Դաւիթ
տարիներով Եհովային հաւատարմօրէն ծառա-
յած էր, բայց ազահութեան տեղի տուաւ եւ սուղ
գին վճարեց ատոր համար: Ետքը Դաւիթ իր յան-
ցանքը ընդունեց եւ զղջաց: Որքա՛ն ուրախա-
ցաւ, երբ Եհովան իրեն ներեց (Բ. Թագ. 12:7-
13):

դ.19.09 17 ¶15

Յօժարաբար Եհովային հնազանդէ

¹⁵ Եհովան Դաւիթը նշանակեց որպէս գլուխ՝ ոչ
միայն իր ընտանիքին, հապա նաեւ ամբողջ իս-
րայէլ ազգին: Թագաւոր ըլլալով, Դաւիթ շատ
մեծ հեղինակութիւն ունէր: Երբեմն իր հեղինա-
կութիւնը սխալ կերպով գործածեց եւ լուրջ սը-
խալներ ըրաւ (Բ. Թագ. 11:14, 15): Բայց ան Եհո-
վայի ենթարկուեցաւ, իրեն տրուած կրթութիւնը
ընդունելով: Աղօթքով իր սիրտը թափեց Եհովա-

յին առջեւ եւ ամէն ջանք ըրաւ որ իրեն հնազան-
դի (Սաղ. 51:1-4): Ասկէ զատ, ան այնքա՛ն խո-
նարի էր, որ խրատ ընդունեց ոչ միայն տղամար-
դոցմէ, հապա նաեւ կիներէ (Ա. Թագ. 19:11, 12.
25:32, 33): Ան իր սխալներէն սորվեցաւ եւ Եհո-
վայի ծառայելը իր կեանքին մէջ ամէնէն կարե-
ւոր բանը դարձուց:

դ.18.06 17 ¶17

**Աստուծոյ օրէնքներով եւ սկզբունքներով
խիղճդ մարզէ**

⁷ Պէտք չունինք Աստուծոյ օրէնքները կտրելուն
գէշ հետեւանքները կրելու, որպէսզի գիտնանք
թէ ի՛նչը ճիշդ է եւ ի՛նչը սխալ: Կրնանք սորվիլ
ուրիշներուն սխալներէն, որոնց մասին գրուած
է Աստուծոյ Խօսքին մէջ: Առակաց 1:5-ը կ'ըսէ.
«Իմաստունը թող լսէ ու իր իմաստութիւնը աւել-
ցնէ»: Մենք Աստուծմէ լաւագոյն ուղղութիւնը
կը ստանանք: Օրինակ, մտածէ թէ Դաւիթ ինչե-
րէ՞ անցաւ, երբ Եհովային անհնազանդ գտնը-
ւեցաւ եւ Բերսաբէին հետ անբարոյութիւն գոր-
ծեց (Բ. Թագ. 12:7-14): Երբ այս պատմութիւնը
կը կարդաս եւ ատոր վրայ կը խոկաս, դուն քե-
զի հարցուր. 'Դաւիթ ինչպէ՞ս կրնար հեռու մը-
նալ այդ խնդիրներէն: Եթէ ես նման պարագայի
մէջ ըլլամ, ի՞նչ պիտի ընեմ: Եթէ անբարոյու-
թիւն ընելու փորձութեան առջեւ գտնուիմ, Դաւի-
թի՞ն պէս պիտի վարուիմ, թէ ոչ Յովսէփին պէս'
(Ծն. 39:11-15): Եթէ լաւ մտածենք մեղքին ցաւա-
լի հետեւանքներուն մասին, երթալէն աւելի 'պի-
տի ատենք չարութիւնը':

Հոգեւոր գոհարներ

դ.07 10/1 10 ¶11

‘Ձեր Հայրը գթած է’

¹¹ Դաւիթի ու Բերսաբէի պարագային, մահուան
դատավճիռը թեթեւցնելէ առաջ, իրենց մեղ-
քը պէտք էր ներուէր: Իսրայէլացի դատաւոր-
ները ասիկա ընելու լիազօրութիւն չունէին: Եթէ
անոնց թոյլ տրուէր որ այս հարցը նկատի առ-
նէին, անոնք փոխընտրութիւն մը չունենալով՝
մահապատիժ պիտի արձակէին: Օրէնքը ա՛յս կը
պահանջէր: Սակայն Դաւիթի հետ ըրած ուխտին
պատճառաւ, Եհովա ուզեց տեսնել թէ Դաւիթի

մեղքը ներելու հիմ մը կա՞ր: (Բ. Թագաւորաց 7: 12-16) Ուստի «բոլոր երկրի Դատաւորը» Եհովա Աստուած, որ 'սրտերը կը փորձէ', որոշեց հարցը ձեռք առնել: (Ծննդոց 18:25. Ա. Մնացորդաց 29:17) Աստուած կրնար Դաւիթի սիրտը ճշգրտորէն կարդալ, անոր զղջումին հարազատութիւնը արժեւորել եւ ներում ջնորհել:

դ.12 11/1 24-25 ¶9-10

Եհովայի ներումէն կրնա՞նք օգտուիլ

⁹ Եհովան Դաւիթը չպաշտպանեց իր մեղքերուն հետեւանքներէն: Ատոնք պիտի շարունակէին խնդիրներ պատճառել Դաւիթին, իր կեանքի մընացեալ օրերուն մէջ: Բայց քանի որ Դաւիթ «կոտրած ու խոնարհ սիրտ» ունէր,– այսինքն՝ զղջացած էր,– Եհովան իրեն ներեց (**կարդա՛ Սաղմոս 32:5**. Սաղ. 51:17): Ամենակալ Աստուածը մեր մեղքերուն ետին գտնուող իսկական կեցուածքն ու պատճառները կը հասկնայ: Փոխանակ թոյլ տալու որ Դաւիթ ու Բերսաբէ դատաւորներու կողմէ դատաւարտուին Մովսիսական օրէնքին հիման վրայ, Եհովան ողորմութեամբ միջամտեց, ի՞նք զանոնք դատելով (Ղեւ. 20:10): Աստուած նոյնիսկ անոնց զաւակը՝ Սողոմոնը, Իսրայէլի յաջորդ թագաւորը նշանակեց (Ա. Մն. 22:9, 10):

¹⁰ Կրնայ ըլլալ որ Եհովան Դաւիթին նաեւ ներեց, քանի որ ան Սաւուդի հանդէպ ողորմած գտնուած էր (Ա. Թագ. 24:5-8): Յիսուս բացատրեց, թէ Եհովան մեզի հետ կը վարուի այնպէս՝ ինչպէս մենք ուրիշներուն հետ կը վարուինք, երբ ըսաւ. «Մի՛ դատէք, որպէս զի չդատուիք: Բանգի ի՞նչ դատաստանով որ դատէք, անով պիտի դատուիք եւ ի՞նչ չափով որ չափէք անով պիտի չափուի ձեզի» (Մատ. 7:1, 2): Ի՞նչ միսիթարական է գիտնալ որ Եհովան մեր մեղքերը պիտի ներէ,– նոյնիսկ՝ շնութեան կամ մարդասպանութեան նման լուրջ յանցանքներ,– եթէ *ներող հոգի* ունինք, *մեր մեղքերը խոստովանինք* իրեն եւ մեր սխալ արարքներուն հանդէպ *մեր կեցուածքը փոխենք*: Երբ մեղանշողները *անկեղծօրէն զրդջան*, Եհովան «սփոփանքի ժամանակներ» կը բերէ (**կարդա՛ Գործք 3:19, 20**):

ՅՈՒՆԻՍ 20-26

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Բ. ԹԱԳԱԻՈՐԱՅ 13-14

«Ամնոնին անձնասիրութիւնը չարիք պատճառեց»

it-1 32

Արիստոտել

Ամնոնին սպանութիւնը: Թամարին գեղեցկութիւնը պատճառ դարձաւ, որ իր խորթ եղբայրը Ամնոն իրեն սիրահարուի: Ամնոն ձեւացուց որ հիւսանդ է եւ խնդրեց, որ Թամար իրեն գայ ու իրեն կերակուր եփէ, եւ այսպիսով զինք բռնաբարեց: Երբ Արիստոտել գիտցաւ եղածը, իր քրոջ ըսաւ որ լուռ կենայ եւ զինք իր տունը տարաւ (Բ. Թագ. 13:1-20):

դ.17.09 5 ¶11

Ջանա՛ ժուժկալ ըլլալ

¹¹ Սուրբ Գիրքին մէջ նաեւ կան անհատներ, որոնք տեղի տուին սեռային անբարոյութեան: Անոնց փորձառութիւնը ցոյց կու տայ որ ինչ գէշ արդիւնքներու կրնանք հասնիլ, երբ ժուժկալ չըլլանք: Եթէ Բիմին պարագան ունիս, լաւ կ'ըլլայ որ մտածես այն անփորձ երիտասարդին մասին, որ նկարագրուած է Առակաց 7–րդ գլուխին մէջ: Նաեւ մտածէ Ամնոնին մասին եւ թէ իր ըրածը ի՞նչ արդիւնքներու հասցուց (Բ. Թագ. 13:1, 2, 10-15, 28-32): Ծնողները կրնան այս օրինակներուն մասին խօսիլ ընտանեկան պաշտամունքի ընթացքին, որպէսզի իրենց զաւակներուն օգնեն որ ժուժկալութիւն եւ իմաստութիւն ունենան ու մանթիկ յարաբերութիւններու մարզին մէջ:

it-1 33 ¶1

Արիստոտել

Երկու տարի անցաւ եւ ոչխարները ասրակտուր ընելու ժամանակը հասաւ: Այս ուրախ ժամանակին, Արիստոտել խնճոյք մը ըրաւ Բաղասօրին մէջ, որ շուրջ 22 քմ. հեռու էր Երուսաղէմէն: Ան իր հայրը՝ Դաւիթ թագաւորը՝ եւ անոր որդիները հրաւիրեց: Երբ Դաւիթ ըսաւ որ պիտի չերթայ խնճոյքին, Արիստոտել պնդեց որ

իր անդրանիկը՝ Ամնոնը՝ դրկե իր տեղը (Առ. 10:18): Խնճոցքին ընթացքին, երբ Ամնոն՝ գինիէն գուարթացած էր՝, Արիստոլոմ իր ծառաներուն հրամայեց, որ զինք սպաննեն (Բ. Թագ. 13:23-38):

Հոգեւոր գոհարներ

պհհ 7 §2-5

Ինչո՞ւ տեսքովս մտահոգ եմ

Եթէ ախորժակի պակասութեան կամ մնդառութեան ուրիշ խանգարումի մը խիտանշանները կը նշմարես, *օգնութեան դիմէ*: Կրնաս ծնողներէդ մէկուն կամ վստահելի չափահասի մը սիրտըդ բանալ: Աստուածաշունչը կ'ըսէ. «Բարեկամը ամէն ատեն կը սիրէ ու եղբայրը նեղութեան ատենուան համար ծնած է» (Առակաց 17:17):

ԼԱՒԱԳՈ՛ՅՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄԸ ՈՐ ԿՐՆԱՍ ԸՆԵԼ

Ներքին անձն է որ կրնայ մէկը գրաւիչ դարձնել կամ՝ չդարձնել: Նկատի առ Դաւիթ թագաւորին տղուն՝ Արիստոլոմին պարագան: Աստուածաշունչը կ'ըսէ.

«Արիստոլոմին պէս գեղեցիկ ու գովելի մարդ մը չկար: Անիկա. . . արատ մը չունէր» (Բ. Թագաւորաց 14:25):

Բայց այս երիտասարդը հպարտ, փառասէր եւ դաւաճան անձ մըն էր: Անոր համար է որ Աստուածաշունչը դրական կերպով չի խօսիր Արիստոլոմին մասին. այլ անոր մասին կ'ըսէ՝ անամօթ, անհաւատարիմ եւ ատելութեամբ լեցուած մարդ:

Ուրեմն տեղին ըլլալով, Աստուածաշունչը այս խրատը կու տայ.

«Հագէ՛ք նոր անձնաւորութիւնը» (Կողոսացիս 3:10, ՆԱ):

Ձեր զարդարանքը թող չըլլայ դրսէն, հապաւորտին ծածուկ մարդը հոգիին զարդը թող ըլլայ՝ (Ա. Պետրոս 3:3, 4):

Սխալ չէ որ մէկը ուզէ գեղեցիկ երեւիլ. բայց անձնաւորութիւնդ արտաքին երեւոյթէդ աւելի՛ կարեւոր է: Վերջ ի վերջոյ գովելի յատկութիւններն են որ քեզ աւելի գրաւիչ պիտի դարձնեն, քան՝ մկանստ մարմինդ կամ գեղեցիկ տեսքդ:

Ֆիլիսիան կ'ըսէ. «Գեղեցկութիւնը շատ արագ մարդոց ուշադրութիւնը կը գրաւէ, բայց ներքին անձդ եւ լաւ յատկութիւններդ են որ մարդիկ պիտի յիշեն»:

ՏԵՍԲԻԴ ՎՐԱՅ ԱՎՆԱՐԿ

Տեսքդ երբեմն քեզ յուսախաբ կ'ընէ՞:

Մտածա՞ծ ես ֆիզիքական որոշ թերութիւն մը սրբագրելու համար գեղեցկագիտական գործողութեան մը դիմել կամ խիստ սննդականոնի հետեւիլ:

Եթէ ձեռքդ գար տեսքիդ մէջ բան մը փոխել, ի՞նչ կը փոխէիր (ընտրէ՞):

- ՀԱՍԱԿ
- ԿՇԻՌՔ
- ՄԱԶԵՐ
- ՄԱՐՄՆԻ ԿԱԶՄ
- ԴԷՄՔ
- ՄՈՐԹԻ ԳՈՅՆ

Եթէ առաջին երկու հարցումներուն «այո» պատասխանեցիր, իսկ երրորդ հարցումին մէջ երեք կամ աւելի երեսակներ ընտրեցիր, ինչո՞ւ այսպէս չես մտածեր. *հաւանական է որ ուրիշներ տեսքիս նկատմամբ այդքան ժխտական տեսակէտ չունին*: Մի մոռնար որ դիւրի՛ն է երեւոյթովդ չափէ դուրս մտահոգուիլ (Ա. Թագաւորաց 16:7):

ՅՈՒՆԻՍ 27–ՅՈՒԼԻՍ 3

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | Բ. ԹԱԳԱՒՈՐԱՅ 15-17

«Արիստոլոմ իր հպարտութեան պատճառով ըմբոստացաւ»

դ. 16.02 28 §10

Սորվէ՛ Եհովայի հաւատարիմ ծառաներէն

Դաւիթի տղան՝ Արիստոլոմ, նոյնպէս հաւատարիմ չեղաւ Աստուծոյ, իր խոնարհութիւն չունենալուն պատճառով: Ան այնքան հպարտ էր, որ «իրեն համար կառքեր եւ ձիեր պատրաստեց, նաեւ իր առջեւէն վազող յիսուն մարդ» (Բ. Թագ. 15:1): Արիստոլոմ ժողովուրդին հաւատարմութիւնըն ալ գողցաւ: Ան Արեւմտեան պէս աշխատեցաւ Դաւիթը սպաննել, հակառակ որ քաջ գիտէր, թէ

Եհովա՛ն Դաւիթը նշանակած էր որպէս Իսրայէլի թագաւոր (Բ. Թագ. 15:13, 14. 17:1-4):

դ 12 7/1 18 ¶15

Ազատութեան Աստուծոյն ծառայէ՛

⁵ Աստուածաշունչը կը բովանդակէ բազմաթիւ անհատներու օրինակներ, որոնք ուրիշներու վըրայ գէշ ազդեցութիւն ունեցան: Անոնցմէ մէկն է Աքիսողոմ՝ Դաւիթ թագաւորի որդին: Աքիսողոմ բացառիկ կերպով գեղահայեաց տղամարդ մըն էր: Ժամանակի ընթացքին սակայն, Սատանային նման, ան թոյլ տուաւ որ փառասիրութիւնը իր սրտին մէջ աճի, ցանկալով իր հօր գահին, որուն իրաւասութիւն չունէր: Գահը խլելու խորամանկ ջանքով մը, Աքիսողոմ ձեւացուց թէ իր հայրենակիցներուն հանդէպ խոր հետաքրքրութիւն ունէր, եւ անուղակի կերպով ակնարկեց թէ արքունիքը անոնց հանդէպ անտարբեր էր: Արդարեւ, ճիշդ ինչպէս որ Բանասարկուն Եդեմի պարտեզին մէջ ըրաւ, Աքիսողոմ ինքզինք ներկայացուց որպէս բարերար, միեւնոյն ժամանակ անգթօրէն իր հայրը զրպարտելով (Բ. Թագ. 15:1-5):

իւ-1 1083-1084

Քեբրոն

Քանի մը տարի ետք, Դաւիթին տղան՝ Աքիսողոմը՝ վերադարձաւ Քեբրոն եւ հոնկէ սկսաւ փորձել իր հօր թագաւորութիւնը անոր ձեռքէն առնել, բայց չյաջողեցաւ (Բ. Թագ. 15:7-10): Ան Քեբրոնը զատեց շատ հաւանաբար քանի որ աստիկա իր ծննդավայրն էր եւ նախապէս Յուդային մայրաքաղաքը ըլլալով պատմական քաղաք մըն էր:

Հոգեւոր գոհարներ

դ 18.08 6 ¶11

Բոլոր իրողութիւնները գիտե՛ս

¹¹ Թերեւս օր մը անձամբ մենք ալ անարդարութիւն կրենք, երբ մարդիկ պատմութիւններ տարածեն մեր մասին, որոնց մէկ մասը սխալ է կամ ալ պակաս տեղեկութիւններ ունին: Տես թէ ի՛նչ պատահեցաւ Մեմփիքութեան: Դաւիթ թագաւոր առատաձեռն գտնուեցաւ իրեն հանդէպ, իրեն վերադարձնելով իր մեծ հօր՝ Սաւուղին, բո-

լոր արտերը (Բ. Թագ. 9:6, 7): Բայց յետագային, Դաւիթ ժխտական բան մը լսեց Մեմփիքութեան մասին: Առանց փաստելու որ տեղեկութիւնը ճիշդ է, Դաւիթ Մեմփիքութեան ձեռքէն առաւ բոլոր ունեցածը (Բ. Թագ. 16:1-4): Ժամանակ մը ետք, երբ Դաւիթ խօսեցաւ իրեն հետ, անդրադարձաւ որ սխալ ըրած էր, եւ Մեմփիքութեան վերադարձուց արտերուն մէկ մասը (Բ. Թագ. 19:24-29): Բայց այս անարդարութիւնը կրնա՛ր տեղի չունենալ, եթէ Դաւիթ ժամանակ տրամադրէր, որ բոլոր իրողութիւնները գիտնար, փոխանակ իր ականջին հասած մէկ տեղեկութեան հիման վրայ որոշում առնելու:

ԴԱՇՏԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԺՐԱՋԱՆ ԵՂԻՐ

Դասախօսութիւն

դ 16.02 30 ¶15-18

Սորվէ՛ Եհովայի հաւատարիմ ծառաներէն

¹⁵ Քուսի Դաւիթ թագաւորի հաւատարիմ բարեկամներէն մէկն էր: Երբ ժողովուրդը ուզեց Աքիսողոմը թագադրել, Քուսի խիզախութեան պէտք ունէր որ Աստուծոյ եւ Դաւիթին հաւատարիմ մընար: Ան գիտէր թէ Աքիսողոմ իր զինուորներով Երուսաղէմ մտած էր, իսկ Դաւիթ փախած էր (Բ. Թագ. 15:13. 16:15): Ան ի՛նչ ըրաւ: Դաւաճանե՛ց Դաւիթին՝ Աքիսողոմին թիկունք կանգնելով: Ո՛չ: Թէեւ Դաւիթ ծերացած էր եւ շատեր կ'ուզէին զինք սպաննել, բայց Քուսի հաւատարիմ մնաց իրեն, քանի որ Եհովա՛ն էր որ զինք թագաւոր նշանակած էր: Հետեւաբար, Քուսի Զիթենեաց լեռը ելաւ Դաւիթը դիմաւորելու համար (Բ. Թագ. 15:30, 32):

¹⁶ Դաւիթ Քուսիէն խնդրեց որ Երուսաղէմ վերադառնայ ու ձեւացնէ թէ Աքիսողոմի բարեկամն է, որպէսզի զինք համոզէ որ Աքիսողոմի խրատը մերժէ: Այսպէս, Քուսի իր կեանքը վտանգեց, որպէսզի Եհովային հաւատարիմ մնայ եւ Դաւիթի խնդրանքը կատարէ: Դաւիթ Քուսիի համար աղօթք ըրաւ եւ Եհովան անոր օգնեց,– Աքիսողոմ Քուսիին խրատը աւելի հաւնեցաւ քան Աքիսողոմիինը (Բ. Թագ. 15:31. 17:14):

¹⁷ Եհովային հաւատարիմ մնալը խիզախ ըլլալ կը պահանջէ: Մեզմէ շատեր քաջաբար դիմադրած են ընտանիքի անդամներու, գործընկերներու եւ կառավարական պաշտօնեաներու, որպէսզի Աստուծոյ հաւատարիմ մնան: Ճափոնի մէջ, զոր օրինակ, Թաթօ անունով երիտասարդ մը իր մանկութենէն ի վեր, իր ամէն կարելին կ'ընէր իր ծնողքին ուրախութիւն պատճառելու համար: Անոնց հաւատարմաբար կը հնազանդէր, ոչ թէ քանի որ ստիպուած էր, այլ՝ քանի որ կը սիրէր զիրենք: Բայց երբ սկսաւ Եհովայի վկաներուն հետ սերտել, ծնողքը դէմ կեցաւ իրեն: Թարոն ասկէ շատ տխրեցաւ, եւ իրեն համար շատ դժուար էր ծնողներուն ըսել, թէ որոշած է ժողովներուն երթալ: Ան կ'ըսէ. «Անոնք ա'յնքան բարկացան, որ տարիներով չձգեցին որ տունը իրենց այցելեմ: Աստուծմէ քաջութիւն խնդրեցի, որ որոշումիս վրայ մնամ: Իսկ այժմ, ծնողքիս սիրտը կակուղցած է եւ կրնամ կանոնաւորաբար իրենց այցելել» (**կարդա՛ Առակաց 29:25**):

¹⁸ Թող որ մենք ալ գոհունակ զգանք, Դաւիթին, Յովնաթանին, Նաթանին եւ Քուսիին պէս Եհովային հաւատարիմ մնալով: Ասկէ զատ, թող որ դաս մը քաղենք Աբենների եւ Աբիսողոմի անհաւատարմութենէն: Վստահաբար կ'ուզենք Դաւիթին պէս Եհովային յարիլ: Ճիշդ է որ անկատար ենք, եւ կրնանք սխալիլ, բայց թող որ փաստենք, թէ նա'խ Եհովային հաւատարիմ ենք: